

Beslut

efter kvalitetsgranskning av arbetet med individuella stödinsatser i gymnasieskolan vid Aleholm i Sävsjö kommun

Inledning

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på gymnasieskolan Aleholm i Sävsjö kommun avseende verksamhetens kvalitet inom arbetet med individuella stödinsatser i gymnasieskolan. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska i vilken utsträckning gymnasieskolans individuellt inriktade stödarbete präglas av att tidigt uppmärksamma och kartlägga stödbehov och få till stånd effektiva stödåtgärder i alla år och lärmiljöer genom hög elevdelaktighet i stödarbetet. I granskningen läggs särskilt fokus på mentorns roll i arbetet.

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området vilket beskrivs i bilaga 2. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 3. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Aleholm i följande utsträckning:

I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?

Skolinspektionen bedömer att skolans stödarbete *i flera delar* kännetecknas av skyndsamhet, elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation *men utvecklingsområden finns*.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver se till att elevers stödbehov uppmärksammas och kartläggs i utbildningen som helhet och att detta sker i samverkan. I detta ingår att göra eleverna delaktiga i arbetet och att använda informationen som ett viktigt underlag i stödarbetets olika delar.

I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?

Skolinspektionen bedömer att rektorn *i flera delar* styr och stödjer mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet *men utvecklingsområden finns*.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver tydliggöra mentors ansvar för att samordna och förmedla information om elevers stödbehov till alla berörda samt se till att det finns förutsättningar för arbetet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast 2021-09-20 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–2020:1859) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?

I detta område granskas i vilken utsträckning stödarbetet i gymnasieskolan bedrivs med kvalitet i fråga om att skyndsamt uppmärksamma, kartlägga och se till att relevanta stödinsatser kommer till stånd i alla delar av elevens utbildning genom reell elevdelaktighet i stödarbetet.

Skolinspektionen bedömer att skolans stödarbete *i flera delar* kännetecknas av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation *men utvecklingsområden finns*.

Skolinspektionens granskning visar sammanfattningsvis att skolan har en tydlig struktur för att ta emot information från överlämnande grundskolor och att skolan har ett systematiskt arbete för att använda sig av den information som överlämnats från elevers tidigare skolor. Vidare visar granskningen att skolan har vissa strukturer för att uppmärksamma elevers stödbehov i olika delar av utbildningen. Granskningen visar även att skolan har vissa strukturer för att uppmärksamma olika sorters svårigheter och behov samt uppmärksammar om det finns skillnader mellan elevgruppers stödbehov. Det framgår även av granskningen att skolan arbetar med att kartlägga elevers stödbehov, men att kartläggningen inte omfattar elevens behov i utbildningen som helhet. Vidare visar granskningen att det sker en viss samverkan mellan lärare, elevhälsa och APL-handledare men att eleverna inte har en aktiv del i kartlägningsarbetet. Granskningen visar också att skolan drar vissa slutsatser om elevernas stödbehov i utbildningen och sätter in stöd istället för att låta kartläggningen ligga till grund för åtgärderna. Granskningen visar även att skolan har en viss struktur för att meddela beslut om stödinsatser till alla berörda. Slutligen visar granskningen att skolan har ett strukturerat och kontinuerligt arbete med utvärdering av stödinsatser och att eleverna huvudsakligen görs delaktiga vid utvärderingarna.

Skolans arbete med att systematiskt, strukturerat och aktivt ta emot och använda information från överlämnande skolor

Granskningen visar att skolan har en tydlig struktur för att ta emot information från överlämnande grundskolor. Av intervjuer med rektor, specialpedagog och lärare framgår att det finns ett etablerat samarbete med grundskolorna när det gäller överlämning av information. Av inskickat material framgår vem som ansvarar för de olika delarna samt en tidsplan för övergången. Specialpedagogen berättar att hen tillsammans med studie- och yrkesvägledare (SYV), speciallärare och rektor deltar

på överlämningsmöten som sker vid två tillfällen, vår- och hösttermin. Därefter sammanställer specialpedagogen grundskolans dokumenterade information och lägger in det i skolans digitala system. Lärare och rektor berättar att lärarna därefter tar del av informationen om elevens stödbehov via det digitala systemet. Det framkommer av intervjuer med elever att de inte känner till vilken information som överlämnats från grundskolan om deras stödbehov.

Av intervju med specialpedagogen och rektorn framgår att det också finns en struktur för att inhämta information i de fall elever börjar på skolan under pågående utbildning. Vidare berättar de att studie- och yrkesvägledaren (SYV) ansvarar för att begära in information och att det ibland är svårare och tar längre tid att få information i dessa fall. Lärare säger att för de elever som påbörjat studier under pågående termin har överlämningen i de flesta fall fungerat väl men ger också exempel på överlämning från grundskolan där det inte fungerat och där de fått kontakta skolan.

Granskningen visar även att skolan har ett systematiskt arbete för att använda sig av den information som överlämnats från elevers tidigare skolor. Av intervjuer med lärare och specialpedagog framgår att lärarna första veckan på höstterminen har schemalagda träffar tillsammans med elevhälsoteamet (EHT) och mentorer där de, utifrån informationen från grundskolan, samtalar kring hur de ska förbereda mottagandet för att möta elevens stödbehov. Specialpedagogen säger att elevernas stödbehov ser olika ut och att de därför förbereder mottagandet på olika sätt utifrån given information från grundskolan. I en del fall förbereder de mottagandet genom att ha ett möte med eleven redan innan skolstart där rektor, kurator och specialpedagog oftast deltar. Vem som deltar på mötet kan dock variera beroende på elevens svårigheter. Vidare berättar specialpedagogen att de tillsammans med eleven vid dessa möten stämmer av elevens stödbehov från grundskolan och att elevhälsoteamet gör en avvägning för vissa elever vilken information som delges lärarna. Specialpedagogen berättar att detta gäller elever med diagnoser och att de då försöker samtala med lärarna om elevens behov istället för diagnos. Specialpedagogen berättar vidare att skolan har infört att information om elevens stödbehov finns noterad i den digitala plattformen från skolstart. Detta för att förbereda mottagandet så att elever i behov av stöd får hjälp från första skoldagen. Exempel på sådana stödsatser kan vara att elever får tillgång till inläsningstjänst, muntliga prov och längre tid direkt de börjar på skolan. Även lärarna berättar att de utifrån informationen de får om elevens stödbehov förbereder mottagandet och ger exempel på att elever ges tillgång till speciella verktyg eller får en given plats i klassrummet. Lärare säger att det händer att de uppmärksammar stödbehov som inte finns med vid överlämningen och att de ibland får information från grundskolan om elevers stödbehov som inte alltid stämmer eller är irrelevant information.

Skolans arbete med att systematiskt, strukturerat och kontinuerligt uppmärksamma olika sorters stödbehov i utbildningen som helhet

Granskningen visar att skolan har vissa strukturer för att uppmärksamma elevers stödbehov i olika delar av utbildningen. Av intervjuer med lärare och specialpedagog framgår att skolan vid terminsstart genomför diagnoser i svenska och matematik för att identifiera och uppmärksamma elevers eventuella stödbehov och att specialpedagogen ansvarar för att följa upp och lägga resultaten på den digitala plattformen. Utöver diagnoser ger lärare exempel på att de genomför klassrumsobservationer och skapar sig en bild av eleven för att kunna möta elevens behov på bästa sätt. En del lärare låter eleverna skriva brev och berätta om vad de tycker är svårt och vad de har för målsättning i kursen. Efter observationer och brevskrivning har läraren enskilda samtal med eleven. Av intervju med elever framgår att lärarna uppmärksammade stödbehov i undervisningen i samtal med eleverna och utifrån låga provresultat. Av intervjuer med lärare och specialpedagog framgår att elevers stödbehov även diskuteras och uppmärksammas under utvecklingssamtal och på mitterminkonferenser. Specialpedagogen säger att hen ser en skillnad bland lärarna när det gäller hur skyndsamt elevernas stödbehov uppmärksammas och att skolan också har identifierat att det finns en skillnad i att uppmärksamma gällande vissa ämnen där eleverna ofta behöver stöd. Av intervjuer med lärare och APL-handledare framgår att de har en viss kontakt inför elevens APL men att fokus inte är på att uppmärksamma stödbehov där. De uppger att det sker ett inledande samtal om eleven där läraren informerar om eleven har några speciella behov så att de på APL-platsen kan förbereda den här delen av utbildningen på bästa sätt och att läraren besöker APL-platsen för att stämma av med eleven och APL-handledaren hur det fungerar.

Granskningen visar även att skolan har vissa strukturer för att uppmärksamma olika sorters svårigheter och behov samt uppmärksammar om det finns skillnader mellan elevgruppers stödbehov. Rektorn berättar att en del i skolans systematiska kvalitetsarbete är att varje arbetslag får i uppgift att identifiera vad eleverna på deras respektive program har svårt med. Det har framkommit att eleverna har svårare för vissa kurser beroende på om de går på högskoleförberedande- eller yrkesprogram. Rektor och specialpedagogen säger att elever på yrkesprogrammen generellt har mer stödbehov, inte är lika motiverade och i större utsträckning kan ha andra svårigheter. Vidare framgår det av intervjuer med specialpedagog och rektor att det på skolan finns skillnader i pojkars och flickors behov av stöd och att pojkar har mer omfattande stödbehov än flickor. Det kan också handla om att pojkar behöver stöd att komma igång, hjälp med studieteknik och att lära sig planera till exempel så att arbeten lämnas in i tid. För flickornas del är orsakerna till stödbehov ofta det sociala och måendet. Vidare uppger rektorn att det blev tydligt i våras under perioden med distansundervisning, att fler pojkar än flickor var i behov av stöd. Vissa lärare säger däremot att de på skolan inte har diskuterat om det finns skillnader i pojkar och flickors behov av stöd. Dock säger lärarna att flickor ofta arbetar i det tysta och att pojkar har svårare att komma igång och arbeta på lektionerna.

Skolans arbete med att skyndsamt och i samverkan med eleverna kartlägga stödbehoven i alla delar av utbildningen och låta slutsatserna ligga till grund för elevens stödinsatser

Granskningen visar att skolan arbetar med att kartlägga elevers stödbehov, men att kartläggningen inte omfattar elevens behov i utbildningen som helhet. Vidare visar granskningen att det sker en viss samverkan mellan lärare, elevhälsa och APL-handledare men att eleverna inte har en aktiv del i kartläggningsarbetet. Av intervju med rektorn framgår att skolans riktlinjer för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd nyligen är reviderad och att rektorn har gått igenom rutinerna med personalen vid två tillfällen under terminen. Av rutinen framgår skolans uppdrag, olika typer av stödåtgärder, arbetsgång vid extra anpassning och särskilt stöd, förslag på extra anpassningar utifrån elevens behov och anmälan av ärende till elevhälsan. Rektorn säger dock att samverkan mellan alla berörda för att kartlägga stödbehoven i elevens hela skolsituation kan utvecklas på skolan och är något som diskuteras på organisationsnivå, programkonferenser och mitterminskonferenser.

Av intervjuer med lärarna och specialpedagogen framkommer att de arbetar utifrån skolans riktlinje för kartläggning av elevers stödbehov. Lärarna säger att de kartlägger enskilda elevers stödbehov och att de ansvarar för att göra anpassningar i undervisningen för de elever som har svårt att nå kunskapsmålen. I de fall stödinsatserna inte är tillräckliga eller inte fungerar gör läraren en anmälan till EHT. Därefter fattar rektorn beslut om att utreda om eleven är i behov av särskilt stöd. Dock framkommer det av intervjuer med lärare och rektor att vissa lärare kartlägger, ger stöd och löser det inom sin egen undervisning och sällan gör någon anmälan till EHT även om elevens andra lärare anmäler till EHT när det identifierar att eleven har svårigheter. Vidare framgår av intervjuer med lärare att EHT kallar undervisande lärare till ett möte när det handlar om stödbehov som berör flera ämnen. Dock säger lärare på yrkesprogrammet att arbetsgången vid anmälan till EHT är bristfällig och att undervisande lärare inte får någon samlad bild kring eleven eller om det finns liknande svårigheter i olika kurser. Lärarna berättar också att många möten kring elevers stödbehov är informella och att de har för få möten kring elever där de diskuterar elevernas behov utifrån ett helhetsperspektiv. Av intervju med rektorn och specialpedagogen framgår att ärenden utreds på olika sätt beroende på om anmälan till EHT handlar om läs- och skrivsvårigheter, motivationsproblem eller hög frånvaro och att det ibland leder till en fördjupad utredning. Specialpedagogen säger också att de skapar sig en helhetsbild för att kunna stötta eleven utifrån informationen från lärarna. Av intervjuer med elever framkommer att vissa lärare samtalar med eleverna om deras behov och frågar vilket stöd de behöver i kursen. Någon elev berättar att de får fylla i ett papper och ange vilket stöd de behöver i matematik, svenska och engelska.

Granskningen visar att skolan drar vissa slutsatser om elevernas stödbehov i utbildningen och sätter in stöd istället för att låta kartläggningen ligga till grund för åtgärderna. Av lärarintervjuer framgår att varje lärare kartlägger och ger stödinsatser inom undervisningens ramar men att stödinsatser också ges på så kallade stödlektioner där eleverna får individuell undervisning under en viss period. Lärarna berättar att elever i behov av stöd har möjlighet att vid två tillfällen i veckan få stöd i matematik, svenska och engelska på stödlektioner. Eleven går antingen dit på eget initiativ, eller får det schemalagt under en begränsad tidsperiod på allt från två veckor till en termin. Eleverna har också möjlighet att få stöd av specialpedagog under håltimmar. Vidare uppger lärarna att det på skolan finns ett så kallat öppet stöd dit eleverna kan gå och få stöd i övriga kurser. Vid de olika stödtillfällena ges stödet av representanter från EHT eller av resurspersoner. Lärare berättar att eftersom det inte finns sådant stöd att få i alla kurser får lärarna under lektionen stötta de elever som riskerar att inte klara kursen och ger exempel på att eleverna behöver mer tid vid prov och inläsningstjänst. Lärarna berättar att de ibland pratar med andra kollegor som har samma elev i behov av stöd om hur de har löst det i klassrummet. Av elevintervjuer framgår att lärarna ger dem stöd under lektionstid, på håltimmar, efter skoltid och att de försöker hitta tider för att hjälpa eleverna. Eleverna berättar att det kan handla om att de ligger efter i en kurs eller missat ett prov och att de då får stöd tills de klarar provet.

Granskningen visar att skolan har en viss struktur för att meddela beslut om stödinsatser till alla berörda. Av intervjuer med lärare, specialpedagog och rektor framgår att berörd personal får information om beslutade stödinsatser för en elev via mail men att det även kan ske genom en lapp i facket, informella samtal eller vid arbetslagsmöten. Specialpedagogen säger att de stödinsatser som EHT gör skrivs in i den digitala plattformen och alla berörda, mentor och undervisande lärare som har eleven informeras via mail om de ändringar som görs av elevens stödinsatser. Vidare uppger specialpedagogen att återkopplingen riktas till undervisande lärare och inte till mentor trots att det är uttalat på skolan att mentor ska ha en övergripande bild av elevens stödbehov. Specialläraren säger att anledningen till att de inte kontaktar mentorn är för att en del mentorer träffar eleven endast en gång per vecka och kan då inte ge en bild av hur det fungerar i samtliga ämnen. Specialpedagogen berättar att de träffar mentorerna vid mitterminskonferensen men att i övrigt är det mycket informella möten som sker på skolan. Lärare berättar att de via skolans digitala plattform når ut med information om elevernas stödinsatser till alla undervisande lärare och att den digitala plattformen fungerar som en bra informationskanal. I de fall det handlar om elever med t.ex. läs- och skrivsvårigheter delges informationen på programlagsträffar. Enligt lärarna är det specialpedagogen och mentorn som ansvarar för att all berörd personal får information om elevens stödinsatser. Lärarna uppger att de träffar mentorerna varannan vecka i programlagsträffarna för att informera om elevernas stödinsatser. Utöver programlagsträff-

farna har de kontakt via mail och det sker även informella möten. Vidare framkommer av intervju med lärare på yrkesprogrammet att hen inte fått någon information när det gäller elever inom en kurs trots att det finns stödinsatser bland eleverna. Av intervju med rektorn framgår att en del elever på yrkesprogrammen har omfattande stödbehov, men eftersom det inte är så många lärare inkopplade så nås eventuella revideringar av stödinsatser ut till all personal. Rektorn uppger att information om elevers stödinsatser läggs in i plattformen kontinuerligt och inför mitterminskonferens och i de fall hen har sett brister med att information saknas har rektorn tydliggjort rutinen. Rektorn säger också att hen via den digitala plattformen och genom att delta på mitterminskonferensen får information om elevernas stödinsatser. Specialläraren och APL-handledare berättar att det är lärare på yrkesprogrammet som har kontakt med APL-handledarna och informerar om elevens stödinsatser. Även om rektorn berättar att det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) fungerar bra för elever med omfattande stödinsatser och säger att lärare har kontakt med APL-handledaren för att delge och fånga upp elevens stödbehov, framgår det av elevintervjuer att det varierar i vilken utsträckning APL-handledaren informerats om elevens stödinsatser.

Skolans arbete med att på ett strukturerat, kontinuerligt och effektfokuserat sätt samt i samverkan med eleverna utvärdera stödinsatser och låta utvärderingen fungera vägledande för det fortsatta stödarbetet

Granskningen visar att skolan har ett strukturerat och kontinuerligt arbete med utvärdering av stödinsatser och att eleverna huvudsakligen görs delaktiga vid utvärderingarna. Av intervjuer med lärare, specialpedagog och rektor framgår att för att få en samlad utvärdering av elevens stödinsatser träffas berörd personal på mitterminskonferens där den samlade informationen för varje elev lyfts. Elever med mer omfattande stödbehov följs upp vid elevvårdskonferenser. Lärarna berättar att det, beroende på elevens stödinsats, antingen sker en utvärdering av läraren inom kursen eller av specialpedagog i de fall EHT är involverade. Lärarna uppger att de kontinuerligt utvärderar elevernas stödinsatser utifrån samtal med eleven. Utöver informella möten som sker efter lektionen bokar lärarna också in enskilda samtal med eleverna för att ta del av elevens egen uppfattning kring sitt stödbehov. Vidare uppger lärarna att utvärdering sker under kursens gång genom att de ser förbättringar och att eleven är på väg att uppnå målen under kursen. Lärarna berättar också att de för att få elevens uppfattning om hur stödet fungerar samtalar med eleverna före, under och efter stödinsatsen. Av elevintervju framgår att en del lärare frågar och samtalar med eleverna om deras stödbehov. Specialpedagogen säger vidare att skolan lägger stor vikt vid de samtal som sker med eleven om hur de upplever sin studiesituation. Rektor säger att eleverna vid skolans utvärdering får frågan hur deras stödinsatser fungerar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver se till att elevers stödbehov uppmärksammas och kartläggs i utbildningen som helhet och att detta sker i samverkan. I detta ingår att göra eleverna delaktiga i arbetet och att använda informationen som ett viktigt underlag i stödarbetets olika delar.

Skolinspektionens granskning visar att skolan till viss del har gemensamma arbetsrutiner och strukturer gällande arbetet med att uppmärksamma och kartlägga elevens stödbehov. Arbetet saknar också ett helhetsperspektiv då det inte involverar alla delar av elevens utbildning och eleverna görs inte delaktiga i kartläggningsarbetet.

Det individuella stödarbetet i gymnasieskolan ska utgå från elevens hela skolsituation och lärmiljö, vilket även inkluderar elevens APL. I arbetet ingår att skyndsamt uppmärksamma olika sorters stödbehov i utbildningen som helhet, kartlägga orsaker till elevers svårigheter och se till att relevanta stödinsatser kommer till stånd i alla delar av elevens utbildning. För att stödinsatser ska vara effektiva och möta elevers behov är det viktigt att elever görs delaktiga i arbetet och ges reell inverkan på utformningen av stödarbetet.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att fortsätta utveckla de arbetsrutiner och strukturer som finns på skolan när det gäller att uppmärksamma och kartlägga elevers stödbehov i utbildningen så att de inte bara främst gäller de stödinsatser som beslutas på EHT-möte utan även för de stödinsatser som lärare genomför i sina klassrum. Rektorn rekommenderas vidare att det på skolan skapas en struktur som möjliggör samverkan för att få en helhetsbild av elevernas kunskapsutveckling.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?

Inom detta område granskas i vilken utsträckning stödarbetet i gymnasieskolan bedrivs med kvalitet i fråga om mentorernas särskilda ansvar för att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov.

Skolinspektionen bedömer att rektorn *i flera delar* styr och stödjer mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet men att *utvecklingsområden finns*.

Skolinspektionens granskning visar sammanfattningsvis att skolan har gemensamma riktlinjer för mentorernas uppföljningsansvar. Granskningen visar också att rektorn har gett mentorerna förutsättningar att följa upp elevernas studiesituation. Vidare

visar granskningen att rektorn inte tydliggjort mentorernas samordningsansvar gällande att förmedla information om elevernas stödbehov vidare och inte heller gett förutsättningar för arbetet. Slutligen visar granskningen att det på skolan saknas gemensamma former för överlämning av information i de fall elever byter mentor.

Rektorns arbete med att tydliggöra mentors uppföljningsansvar och att styra och stödja uppföljningsarbetet genom gemensamma riktlinjer och goda förutsättningar

Granskningen visar att skolan har gemensamma riktlinjer för mentorernas uppföljningsansvar. Av inskickat material och av intervjuer med rektorn och mentorer framgår att det på skolan finns riktlinjer när det gäller uppföljning av elevens studiesituation och att rektor inför varje läsårsstart tydliggör uppdraget. Av skolans beskrivning av mentorsuppdraget och av intervju med rektor framgår att det i mentorsuppdraget bland annat ingår att följa upp elevens studieresultat och behov av stöd, löpande uppföljning av studieplanen, varje vecka följa upp elevens närvaro och ha regelbunden kontakt med eleverna. Enligt rektorn sker detta på mentorstid och på mitterminskonferensen. Mentorerna berättar att de ansvarar för att följa upp elevernas studiesituation och närvaro och att detta bland annat sker utifrån den information om elevers stödbehov som finns på skolans digitala plattform. Vidare uppger mentorerna att detta sker på mentorstiden samt att de går igenom och följer upp samtliga elever tillsammans med personalen på mitterminskonferens. Dock uppger mentorerna att information om elevers stödbehov inte alltid uppdateras i den digitala plattformen men att det sker inför mitterminskonferensen. I de fall det finns ett omfattande stödbehov hos en elev tas beslut på elevvårdskonferens om hur uppföljning ska ske, säger mentorerna.

Granskningen visar vidare att rektorn har gett mentorerna förutsättningar att följa upp elevernas studiesituation. Av intervjuer med mentorer framgår att de har schemalagd mentorsträff med sina mentorselever 40 minuter varje vecka och att det utöver det finns timmar utlagt i deras tjänst för uppdraget som mentor. Enligt mentorerna har de förutsättningar för att kunna genomföra uppföljningsuppdraget. Mentorerna berättar att det finns en flexibilitet när det gäller antalet elever som varje mentor ansvarar för och att det händer att de fördelar antalet mentorselever utifrån elevernas olika behov. Lärare ger exempel på en klass förra läsåret med stora behov där mentorn fick utökat antal timmar i tjänsten för mentorskapet. Mentorerna uppger att mentorsträffar sker i grupp, men att enskilda träffar kan genomföras vid behov. Vidare uppger de att träffarna är till för att ge eleverna information och genomförande av enkäter, men att de även används för elevrådsarbete och för elevinflytande. I de fall mentorn behöver diskutera enskilt med eleven bokar de antingen ett möte eller har ett informellt möte direkt efter mentorsträffen. Intervjuade elever säger att de utöver mentorsträffen varje vecka träffar mentorn enskilt en gång per termin vid utvecklingssamtal och går igenom hur det går i de olika kurserna. Enligt eleverna händer det också att mentorn bokar in en tid för att samtala om hur de ligger till i en viss kurs. Vidare framgår det att någon elev har

samtal med mentorn en till två gånger i månaden medan andra har det någon gång per termin. Elever säger dock att samtalet främst handlar om de kurser som mentorn undervisar i och att det annars oftast är läraren i ämnet som samtalar med eleven om hur det går i kursen. Elever berättar också att de har möjlighet att boka tid för samtal med mentorn om de till exempel vill ta upp något som inte fungerar eller exempelvis vill ha hjälp med att hitta tid för omprov.

Rektorn säger att hen via mentorssamtal och genom att delta på mitterminskonferenser säkerställer att mentorerna följer upp elevernas studiesituation. Mentorerna säger att mentorsuppdraget och deras uppföljningsansvar diskuteras på medarbetarsamtalet med rektor och att de vid det tillfället bland annat stämmer av informationen om elevers stödbehov och närvaro i den digitala plattformen.

Rektorns arbete med att tydliggöra mentorernas samordningsansvar och utforma gemensamma former och ge goda förutsättningar för arbetet

Granskningen visar att rektorn inte tydliggjort mentorernas samordningsansvar gällande att förmedla information om elevernas stödbehov vidare och inte heller gett förutsättningar för arbetet. Av intervju med rektorn framgår att samordningsansvaret inte är tydliggjort i mentorernas uppdrag utan att det är EHT som har det största ansvaret när det gäller att informera lärarna om elevens stödbehov. Mentorerna berättar att det är EHT som ansvarar för att samordna och förmedla information vidare när det gäller elevers stödbehov. Vidare uppger mentorerna att det utses en person i EHT som ansvarar för varje elevärende och skriftligt informerar berörd personal. Mentorerna säger dock att de ibland inte nås av informationen utan att det bara är den undervisande läraren som får informationen. Av elevintervjuer framgår att lärare ibland inte har kännedom om deras stödbehov.

Det framgår i intervju med rektorn att EHT även ansvarar för att se till att elevens stödbehov kan tillgodoses och inte krockar mellan stöd i olika ämnen. Eleverna uppger att lärarna hjälper till att hitta tider så att eleverna får hjälp i de olika kurserna och att detta kan ske på en håltimme eller efter skoltid. En elev berättar att stödet i matematik krockar denna termin så hen har en egen lärare efter skoldagen.

Granskningen visar att det på skolan saknas gemensamma former för överlämning av information i de fall elever byter mentor. Rektorn säger att det är elevhälsan som ansvarar för överlämning av information när eleven byter mentor. Rektorn berättar att det sker genom ett möte där lärarna går igenom elevgruppen och förmedlar det som man som ny mentor behöver få information om. Vidare uppger rektorn att det har hänt att det inte har skett någon överlämning när eleverna har fått en ny mentor. Specialpedagogen säger dock att de på skolan har haft många diskussioner om hur de kan förbättra överlämning av information när mentorer tar emot elever i år 2 och 3 som de inte har haft tidigare. Skolans rutin med att all information ska ges genom den digitala plattformen är inte helt implementerad när

det gäller att ta emot elever i år 2 och 3, säger specialpedagogen. Av intervjuer med mentorer framgår att överlämning av information vid byte av mentor för elever i år 2 och 3 inte är lika standardiserad som när de tar emot elever i år 1. Det framkommer att det oftast enbart är information som berör elever med diagnos och omfattande problematik som finns med vid den överlämning som EHT ansvarar för. Information om att en elev exempelvis behöver mer extra tid eller behöver arbeta i liten grupp finns inte alltid inskrivet i den digitala plattformen. Mentorerna säger att det sker informella möten där mentorerna delger varandra information och att de går tillbaka och hämtar information från överlämningen i år 1. Mentorerna berättar att de också har enskilda elevsamtal när de tar över mentorselever från en annan mentor och går igenom studieplan och elevens studiesituation. Enligt mentorerna är det ibland eleven själv som informerar om sina stödsatser och ger exempel på elever som informerat om att de behöver extra tid och ska göra muntliga prov. En mentor berättar att hen har tagit ett stort ansvar för att få till en överlämning för elever som nyligen bytt mentor då det saknas riktlinjer för hur detta ska ske.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver tydliggöra mentors ansvar för att samordna och förmedla information om elevers stödbehov till alla berörda samt se till att det finns förutsättningar för arbetet.

Skolinspektionens granskning visar att mentorernas samordningsansvar för att förmedla information vidare om elevers stödbehov inte är tydliggjort av rektorn. Vid granskningstillfället är det elevhälsoteamet som ansvarar för att förmedla information om elevers stödbehov vidare till berörd personal.

Mentorn har ett övergripande ansvar för att följa en elevs kunskapsutveckling och studiesituation för att få en helhetsbild av elevens utbildning. Mentorn har därmed särskilt goda förutsättningar att upptäcka om en elev uppvisar andra svårigheter än att inte nå kunskapskraven och att upptäcka generella svårigheter som har betydelse för flera kurser och ämnen. Exempelvis kan mentorn upptäcka att en elev får stöd endast i vissa kurser där stödbehovet upptäckts, trots att behovet finns även i andra kurser. I mentorns ansvar ligger att skyndsamt förmedla information om en elevs stödbehov till samtlig berörd personal. För att en elev ska få det stöd hen har rätt till i alla delar av utbildningen är det viktigt att information kring en elevs generella svårigheter och stödbehov som berör flera kurser når alla berörda. Detta innefattar även APL-handledare. Det är också viktigt att elevens stödbehov kan tillgodoses och att det inte blir schematekniska krockar mellan stöd i olika ämnen.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tydliggöra mentors ansvar när det handlar om att samordna och förmedla information till rektorn, elevhälsan och all berörd personal, vilket även innefattar APL-handledare. Detta genom att exempelvis initiera samtal i arbetslagen kring hur förmedlingen av information om elevers stödbehov kan göras inom skolan, men även hur information till APL-handledarna kan ges. Rektor behöver också ge mentorerna förutsättningar för att genomföra arbetet med samordningsansvaret.

På Skolinspektionens vägnar

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare

Signerat av: Jenny Fahlman

X Ingrid Jacobsson

Föredragande

Signerat av: Ingrid Jacobsson

I handläggningen av ärendet har även utredarna Joakim Olofsson och Johanna Tinghammar Bruck deltagit.

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen genomförde digitala intervjuer den 10 – 12 november 2020 av utredarna Ingrid Jacobsson och Joakim Olofsson.

Aleholm är en kommunal gymnasieskola i Sävsjö kommun. På skolan går 236 elever varav 161 elever på högskoleförberedande program och 75 elever på yrkesprogram. På de båda program som ingår i Skolinspektionens granskning går det 24 elever på ekonomiprogrammet, varav 6 är pojkar och 18 är flickor och 12 elever på restaurang- och livsmedelsprogrammet, varav 4 är pojkar och 8 är flickor. Utöver dessa program erbjuder skolan även andra gymnasieprogram och vuxenutbildning.

Bilaga 2: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Två intervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- Två gruppintervjuer med mentorer
- En intervju med skolans specialpedagogiska personal
- Två intervjuer med APL-handledare
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Bedömningsområden

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet.

Inom respektive område granskas följande:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/arbetet-med-individuella-stodinsatser-i-gymnasieskolan/>

Bilaga 3: Författningsstöd

Bedömningsområde 1

Författningsstöd

1 kap. 10 §, 2 kap. 10 och 25 §§ samt 3 kap. 5, 7, 8, 9 och 12 j §§ skollagen (2010:800).

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 2.1 Kunskaper samt 2.6 Rektorns ansvar.

Bedömningsområde 2

Författningsstöd

2 kap. 10 §, 3 kap. 5, 7 och 9 §§ samt 15 kap. 19 a § skollagen 2010:800).

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 2.1. kunskaper samt 2.6 Rektorns ansvar.